

8.7 Samenstellen van een gereedschapskist

Meetgereedschap

PLOOIEMETER + ROLMETER

De plooiemeter van 2 m is makkelijk mee te nemen want inklapbaar. Bij de rolmeter (tot 8 m lang) zit aan het nul-einde een hoekvormig lipje dat aan het werkstuk kan worden gehaakt, voor het meten van buitenmaten. Een blokkeerknop vermijdt het ongewild terugschieten van het lint in zijn huis.

WINKELHAAK (SCHRIJFHAAK)

Met de schrijfhaak kunt u werkstukken op haaksheid controleren alsook afschrijven. Sommige schrijfhamen hebben op het blad een maatverdeling (bijvoorbeeld tot 300 mm). De schrijfhaak is hét gereedschap om tijdens het schaven van een stuk hout de hoeken op haaksheid te controleren.

ZWAAIHAAK

Blad en blok zijn ten opzichte van elkaar verstelbaar, dankzij de sleuf in het blad, waardoor elke gewenste hoek kan worden ingesteld. Door middel van een (vleugel)moer kunt u blad en blok in deze stand vastzetten, waarna u hoeken kunt overnemen of controleren.

WATERPAS

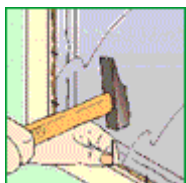
Een veelzijdig waterpas is voorzien van 3 libellen (buisjes met vloeistof waarin een kleine luchtbel zit). Als de luchtbel precies tussenin zijn 2 streepjes staat, betekent dit dat het waterpas in perfect horizontale (of verticale) stand is. Hoe langer een waterpas, hoe zuiverder het werkt.

RIJ

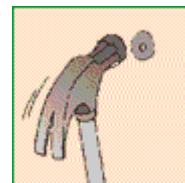
Dit is een perfect rechte lat van staal of aluminium, soms met afgeschuinde kant, en zonder maatindeling. Ze wordt gebruikt voor het markeren en insnijden van rechte lijnen (b.v. tapijt). U kunt hiermee ook materialen op hun vlakheid controleren (door hierop de rij onder diverse hoeken te leggen).

Hamers

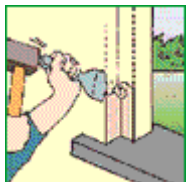
TIMMERMANSHAMER

Alle timmermanshamers hebben een taps toelopende pen, waarmee kleine spijkers in het hout kunnen worden geslagen tot ze voldoende houvast vinden. Daarna slaat u ze met de baan (= het stompe eind van de hamer) verder. Neem de steel altijd aan het uiteinde vast: dit vergroot de slagkracht.

KLAUWHAMER

De klauwvormige 'pen' dient als spijkertrekker. Een houten steel wordt met wiggen in de kop bevestigd, stalen en glasvezel stelen geperst. Stalen stelen met een neopreen ommanteling bieden een slipvaste greep. Een goed model blijft met de steel schuin omhoog staan, als u hem op de klauw neerzet.

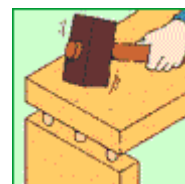

MOKER (VUIST)

De vuist dient voor het uitdelen van stevige klappen, op onder meer een koudbeitel. De slagkracht is, dankzij het hoger koggewicht, veel groter dan van een gewone hamer.

HOUTEN HAMER

De houten (of rubberen) hamer wordt gebruikt waar een stalen hamer hetzij het materiaal (bijvoorbeeld bij het aankloppen van lijmverbindingen tussen stukken hout), hetzij het gereedschap (bijvoorbeeld bij het hakken van gaten met een steekbeitel) zou beschadigen.

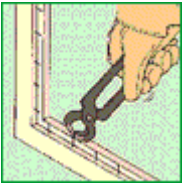

DREVEL

Wanneer u een spijker met de hamer inslaat, loopt u de kans het houtoppervlak te blutsen. Gebruik daarom een drevle, waarvan de diameter net iets kleiner is dan die van de spijkerkop. Op die manier kunt u de spijkerkop onder het houtoppervlak doorslaan.

Tangen en sleutels

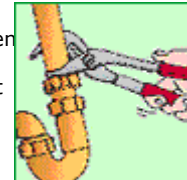

NIJPTANG (TREKTANG)

De nijptang dient voor het uittrekken van spijkers en nagels of het doorknippen van zachte draad. Hoe langer de benen, hoe meer kracht u er mee kunt uitoefenen (hefboomeffect). Om nagels uit te trekken, beschermt u het houtoppervlak zonedig tegen beschadiging door de nijptang, met bijv. wat hardboard.

WATERPOMPTANG

De waterpomptang heeft een getande, ronde bek waarmee u pijpmateriaal (van kranen, leidingen en afvoeren) stevig kan vastgrijpen. De verstelbare bek geeft het instrument een groot 'bereik'. Een tang van 235 mm voldoet voor de meeste klussen. Gebruik de waterpomptang niet voor het losdraaien van schroeven.

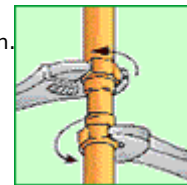

COMBINATIETANG

Dit is een combinatie van een platte tang, een nijptang en een waterpomptang. Ze is erg nuttig voor het uitdraaien van beschadigde schroeven en het vastgrijpen van elementen met een vrij kleine diameter. Met de twee scherpe kaken kunt u dunne draad doorsnijden.

(VERSTELBARE) STEEKSLEUTEL

Met de steeksleutel kunt u moeren en bouten van de zijkant pakken, om ze los of vast te draaien. De bek moet de bout of moer wel precies omvatten. Zoniet zal ze wegglijden en de hoeken afronden. Hebt u geen passende steeksleutel, dan kunt u een model met verstelbare bek gebruiken (bv. gaande van 0 tot 24 mm).

DOPSLEUTELS

De dopsleutel heeft aan één uiteinde een vierkant gat waarin allerlei handvatten passen zoals onder meer een haaks handvat en een ratelhandvat. De andere kant is de eigenlijke sleutel, meestal voorzien van 12 punten. Vooral een ratelhandvat werkt snel want de greep hoeft niet telkens te worden veranderd.

Zaag- en snijgereedschap

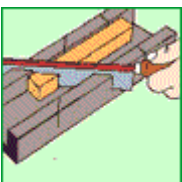
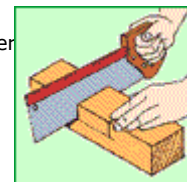

HANDZAAG (TIMMERMANSZAAG)

Een zaag van 20 inch (ca. 50 cm) met 8 tanden per inch laat u toe alle soorten hout en plaatmateriaal te zagen. Veelal wordt een 'universele' vertanding toegepast, die vooral voor afkorten geschikt is, maar waarmee u ook wel kunt schulpen. Handzagen met gearde tanden gaan zo'n 5x langer mee.

KAPZAAG (RUGZAAG)

Kapzagen zijn voorzien van een versterkte rug, in de vorm van een stalen strip, aanzienlijk dikker dan het rechthoekige zaagblad. Deze kap geeft het zaagblad een grote stijfheid, wat van belang is om zuivere rechte zaagsneden te kunnen maken. Ideaal dus voor het zagen van pennen of andere houtverbindingen.

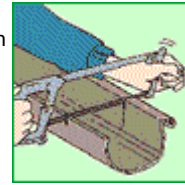

VERSTEKZAAG (TOFFELZAAG)

De toffelzaag is eigenlijk een kleine kapzaag, en dient voornamelijk voor het haaks of in verstek afkorten van dunne latten, lijstwerk, enz. vaak in combinatie met een verstekbak. De tanden zijn heel licht gezet, om een zeer smalle zaagsnede te maken.

METAALZAAG + JUNIORZAAG

Bij de metaalzaag wordt het zaagblad opgespannen in een beugel. In tegenstelling tot houtzagen zijn de tanden bij metaalzagen naar voren gericht. Het junior metaalzaagje is soms handiger in moeilijk bereikbare plaatsen. Met beide kunt u behalve metaal ook kunststof (bv. goten) verzagen.

CUTTER (HOBBYMES, STANLEYMES)

Deze messen hoeven niet geslepen te worden, daar ze voorzien worden van wegwerpmesjes. Met het recht mesje snijdt u leer, papier, karton, kunststof, enz. Het lineoleummes is aan beide zijden voorzien van een haakvormige snede (die glijden voorkomt), waarmee u in trekkende bewegingen snijdt.

Schroeven en boren

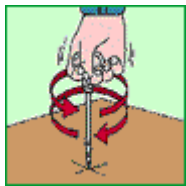
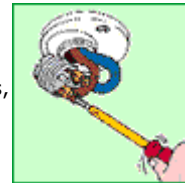

SCHROEVEDRAAIER

Gebruik altijd een aangepaste maat. Het verdient daarom aanbeveling enkele soorten in huis te halen. Een schroevendraaier met omkeerbare bits (plat aan de ene kant, kruisvormig aan de andere kant) kan de meeste soorten van schroefkoppen aan. (1) gleufkop; (2) kruiskop of philips; (3) pozidriv; (4) torx.

FITTINGSCHROEVEDRAAIER

Ook philipsschroevendraaier genoemd. De meestal vrij lange, cilindrische schacht is met een kunststof mantel geïsoleerd. De geïsoleerd schroevendraaier is in talrijke maten en uitvoeringen verkrijgbaar. De fijne, smalle punt past speciaal op kleine schroefjes, in fittingen, kroonsteentjes, enz.

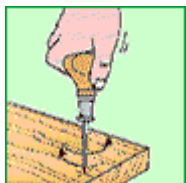
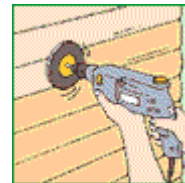

FRETBOORTJE

Het simpele fretboortje kan in bepaalde plaatsen, waar ander (elektrisch) boorgereedschap moeilijk bij kan, nog goede diensten bewijzen. De meest courante toepassing van het fretboortje is evenwel het voorboren van gaatjes voor schroeven, in hout wel te verstaan.

(SCHROEF)BOORMACHINE

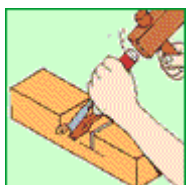
Met de (accu)schroefboormachine kunt u veel meer dan alleen boren en schroeven. Behalve boor- en schroefbits bestaan er immers ook accessoires om te schuren, polijsten, zagen, slijpen, enz. Denk er wel aan dat het toestel voldoende vermogen moet hebben, om deze soms zwaardere klussen te klaren.

ELS (PRIEM)

Voor niet te zware en niet te grote schroeven kunt u in (niet te hard) hout met de priemgaatjes 'voorprieken' zodat voorboren overbodig is. Met de scherpe punt van zo'n priem kunt u ook aftekenen of materialen van geringe dikte doorprieken.

Allerlei

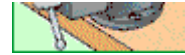
STEEKBEITEL

De steekbeitel is bedoeld voor houtbewerking. Als u extra kracht wilt uitoefenen op de steekbeitel, kunt u een rubberen of houten hamer gebruiken die het heft niet beschadigt. Zorg steeds voor een scherpe snede en houd beide handen erachter.

VIJL

Vijlen zijn er in diverse types: platte, halfronde, ronde, vierkante en driekante vijlen. Een halfronde is het meest polyvalent. U kunt er metaal en hout vlak mee maken, bramen en andere onregelmatigheden wegnemen, en snijkanten (bv. van zaagtanden) aanscherpen. Nooit invetten, want dan wordt ze bot.

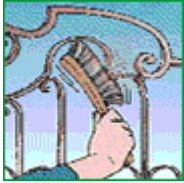

BLOKSCHAAF

Houten blokschaven hebben meestal geen handgreep en worden gebruikt om smalle laagjes hout te verwijderen. De beitel van de schaaaf wordt op zijn plaats gehouden door een spie. Om die te verwijderen klopt u even op de schaaaf met een houten hamer. Nu kunt u de schaafdiepte wijzigen. Bij sommige modellen gebeurt dit met een wielkje.

SCHUURBLOKJE + SCHUURPAPIER

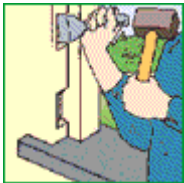
Wanneer u met een stukje schuurpapier in de hand over het materiaal gaat, volgt u alle oneffenheden van het oppervlak. Pas wanneer u het schuurpapier om een schuurblokje vouwt, schuurt u het oppervlak van het werkstuk glad én vlak. Wanneer u op hout werkt, schuur in de richting van de vezel.

STAALBORSTEL

Hardnekkig vuil, roest, enz. op harde oppervlakken laten zich vaak het best verwijderen met een staalborstel. Deze is in diverse lengte- en breedtematen verkrijgbaar. De haren zijn van staaldraad, de handgreep van hout.

Allerlei

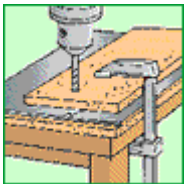

KOUDBEITEL

Deze is nodig als er grover werk aan muren of gepleisterde wanden moet worden uitgevoerd, bijvoorbeeld vierkante gaten maken voor inbouwschakelaars of wandcontactdozen, dan wel het wegwerken van leidingen. Voor het uithakken van voegen bestaan er speciale bredere modellen.

PLAMUURMES

Het plamuurmes is bedoeld voor het vullen met plamuur, van gaten en scheuren in plafonds en pleisterwerk, als voorbereiding voor het verven. Het wordt tevens gebruikt voor het afsteken van oude verflagen en behangresten. Een blad in geanodiseerd of gechromeerd staal roest niet.

LIJMKLEMMEN

Op de stalen stang zit een beweegbaar drukplaatje waarmee het werkstuk wordt ingeklemd. Hoe steviger de schroef wordt aangedraaid, hoe groter de klemkracht. Overdrijf echter niet. Vaak is het raadzaam het werkstuk te beschermen, door er blokjes hout of triplex tussen te leggen.

VEILIGHEIDSKLEDIJ

Bescherm uw ogen met een veiligheidsbril, tegen vonken en stof. Een masker beschermt u bovendien tegen het inademen van stof. Bij het werken met agressieve stoffen is het dragen van rubber of kunststofhandschoenen aangewezen, voor het hanteren van scherpe voorwerpen eerder katoenen handschoenen.

